Ч. 159 Недѣля 18 (30) липня 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль а гр. кат. свять) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адмініотрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованû.

Рекламаціѣ неопечатанû вôльнû вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністрація „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Зъ анкеты промысловои.

На вчерашнôмъ засѣданю анкеты промысловои переслухувано знатокôвъ зô всхôдной Галичины а именно пп.: Михайла Спожарского (делеґата стоваришеня переплетникôвъ) зô Львова, Ивана Краха (муляра) зô Львова; Илярія Гарасимовича (директора „Гуцульскои спôлки“) зъ Коломыи; Тыблючиньского (делеґата товариства „Зоря“) зô Львова; Бриттана (делеґата товариства „Гараздъ“) зъ Яворова; Ольшевского (делеґата товариства ткацкого) зъ Коросна.

Закимъ будемо могли подати обширнѣйше справоздане о вôдповѣдяхъ сихъ знатокôвъ, подаемо поки що лишь коротку вѣсть пôсля наспѣвшихъ нинѣ телеґрамъ.

Знатокъ п. Гарасимовичь заявивъ ся въ засадѣ а специяльно зъ огляду на руски вôдносины противъ испытôвъ на челядникôвъ и майстрôвъ и вказавъ на великій розвôй руского промыслу, особливо же гончарского, котрый дôйшовъ до свѣтлого стану безъ нѣякихъ испытôвъ. — Знатокъ Ольшевскій бувъ такожь противный испытамъ. Вôнъ домагавъ ся доброго образованя въ школѣ а проче — казавъ — треба полишити талантови, пильности и вытревалости кождого поодинокого чоловѣка.

Знатокъ Бриттанъ заявивъ ся особисто за свободою промыслу, але сповняючи поручене дане ему тыми, що его выслали, промавлявъ за испытомъ, щобы тымъ способомъ обмежити число тыхъ, що займають ся ремѣсломъ. Такъ само заявивъ ся абсолютно и Крахъ за испытами. — Знатокъ Тыблючиньскій (слюсарь) протививъ ся всякимъ испытамъ и доказувавъ, що термінаторôвъ треба выключно уживати лишь до цѣлей промысловыхъ.

Знатокъ Спожарскій промавлявъ противъ испыту майстрôвъ и доказувавъ що то рѣчь трудна до переведеня. За то домагавъ ся вôнъ обмеженя числа майстрôвъ (numerus clausus), особливоже для переплетникôвъ. Що до испыту на челядникôвъ сказавъ знатокъ, що такій испытъ бувъ бы пожаданый.

Знатокъ Ольшевскій высказавъ ся рѣшучо противъ доказу уздôбненя для фабрикантôвъ, позаякъ фабрикантъ не въ силѣ выказати ся уздôбненемъ до всѣхъ побôчныхъ галузей промыслу, котрыхъ потребуе. За примѣръ навѣвъ знатокъ фабрику кислоты сѣркови въ Горлицяхъ. Противъ доказу уздôбненя для фабрикантôвъ промавлявъ такожь и п. Гарасимовичь, пôдчасъ коли Крахъ и Спожарскій промавляли за доказомъ уздôбненя.

Въ справѣ доказу уздôбненя для купецтва промыслового заявивъ ся знатокъ Гарасимовичь противъ того, доказуючи, що тымъ ще не усуне ся всѣлякого обманьства. Порука лежить лишь въ особистôй честности и почутю честноты. — Знатокъ Бриттанъ протививъ ся тому зô взглядôвъ практичныхъ, позаякъ торговля въ Галичинѣ есть въ рукахъ жидôвъ; жиды не дадуть христіянинови нѣчого научити ся и христіяне не дôйшли бы нѣколи до интересôвъ купецкихъ. — Пос. Соковскій доказувавъ, що якъ разъ для вытвореня доброго христіяньского стану купецкого потрѣбный есть доказъ уздôбненя; впрочôмъ торговля не спочиває выключно лишь въ рукахъ жидôвъ.

Знатокъ Гарасимовичь промавлявъ такожь противъ доказу уздôбненя въ промыслѣ шинкарскôмъ, а на закиды пос. Люеґера, що до фальшованя напиткôвъ, запримѣтивъ, що надзôръ надъ тымъ належить до поліціѣ. Бесѣдникъ промавлявъ такожь противъ подѣлу на корпораціи и взагалѣ стоявъ на становищи повнои свободы промысловои и корпораціи уважае за злишнû.

Знатоки Бриттанъ и Крахъ промавляли противъ похатнои торговлѣ, бо неразъ рѣчи краденû и порозтяганû зъ масъ конкурсовыхъ продають ся смѣшно дешево, а се розумѣе ся приносить шкоду дотычнымъ промысловцямъ, що выраблють такій самый товаръ. Промавляли такожь противъ отвираня філій та вказували притôмъ на численнû філіѣ медлінґскои фабрики обуви, котра руйнуе шевцѣвъ такъ, що они мусять по улицяхъ працювати за 25 кр. денно.

Знатоки Тыблючиньскій и Гарасимовичь нарѣкали, що въ Галичинѣ не держать ся докладно постановъ дотычачихъ молодыхъ робôтникôвъ. Гарасимовичь жадавъ крôмъ того обовязковыхъ школъ фаховыхъ зъ испытами передъ вызволенемъ.

Знатокъ Ольшевскій промавлявъ противъ книжокъ робôтничихъ, котрû по его думцѣ не мають нѣякои вартости, а часто дають причину до спорôвъ межи тымъ, що дае роботу, а робôтникомъ. На пытане п. Перперсторфера дае Ольшевскій цѣкавû поясненя о добрыхъ вôдносинахъ робôтникôвъ въ нафтовôмъ промыслѣ, а такожь о промыслѣ ткацкôмъ въ Коросни, котрого взôрцеву школу особливо хвалить. Ольшевскій звернувъ ся вôдтакъ противъ хибного розумѣня его выводôвъ, неначе бы вôнъ бажавъ пôдпирати того рода пôдприимства, якъ медлінґска фабрика обуви. Яко Полякъ, бажае вôнъ передовсѣмъ фабрикъ краевыхъ и жадае пôдпираня асоціяціѣ промысловцѣвъ.

Знатокъ Гарасимовичь жадавъ надзору надъ тыми, що працюють на штуки, бо въ околици Коломыи дѣють ся пôдъ тымъ

---

12)

Село Золоторобôвъ.

Хороша и правдива исторія для школы и дому.

Зъ нѣмецкого. — Генриха Цшоккого.

(Дальше).

Опôсля казавъ Володко дальше: „Маемо одну коршму въ селѣ, але й тои за богато. Колибъ такъ еѣ не було, то сусѣднû господарства стояли бы инакше. Хто не грае въ коршмѣ въ карты, той купить собѣ святе письмо и читае его дома. Хто за добрû грошѣ не паморочить собѣ піятикою голову, то й веселить ся за дармо дома при жѣнцѣ и дѣтехъ. Хто не платить коршмареви, у того калитка повна. Бôльша честь выпити у власнôй пивници фляшку, якъ въ коршмѣ цѣлу бочку“.

Такъ говоривъ Володко, а старû селяне лишь кивали на то головами, бо они змѣркували, що вôнъ правду каже. Але коршмарь зъ пôдъ „льва“ мало не пукъ изъ злости, коли довѣдавъ ся, що Володко назвавъ золотого льва дикимъ звѣремъ. Колибъ такъ бувъ мôгъ, бувъ бы Володкови заразъ зробивъ процесъ. Але учитель мавъ розумъ и стерѣгъ ся та уступавъ ся всюды коршмареви та не робивъ собѣ нѣчого изъ его злости та гнѣву.

17. О тôмъ, якъ вдаривъ грôмъ въ приходство и о новôмъ приходнику.

Пôдъ ту пору була въ ночи страшна буря. Цѣле небо ажь нѣбы горѣло. Грôмъ котивъ ся за громомъ, що ажь домы трясли ся и вôкна бренѣли. — Селяне хочь цѣлый рôкъ жили безбожно, то бодай разъ молили ся въ голосъ пôдчасъ тучѣ и били ся въ груди та каялись своихъ грѣхôвъ, доки туча не проминула. Вôдтакъ жили знов по давному.

Наразъ страшно заблысло и загуркотѣло и грôмъ вдаривъ десь въ селѣ. Искры посыпались на дôмъ священика, але на щастє не запалили нѣчого, анѣ нѣкому не стало ся нѣчого. На другій день видко було, якъ грôмъ на приходствѣ розôрвавъ цѣлый дахъ. Стареньkій панъ-отець такъ бувъ перепудивъ ся, що ажь розболѣвъ ся и до колькохъ днѣвъ померъ.

Золотоношцѣ вôдказували тогды на правительство и казали: То правительство винувате цѣлому тому нещастю, бо оно заказало пôдчасъ тучѣ дзвонити. Давнѣйше, коли надходила туча, то еѣ вôддзвонювали; теперь же вже того не вôльно. Великимъ панамъ не хочесь въ нѣчо вѣрити и отъ стало ся нещастє.— Такъ говорили Золотоношцѣ.

Але Володко казавъ имъ на то: „Чогожь вы такû нерозумнû и чого такъ вôдказуєте? Тажь правительство не казало громови бити въ приходство; то наробила тота зелѣзна головка на вершку вѣтровои хоруговки, бо такъ Богъ давъ природѣ, що грôмъ все бє або у воду або въ металѣ, особливо въ металевû шпилѣ. Такъ давъ Господь Богъ на то, щобы чоловѣкъ знавъ, якъ мае ся хоронити вôдъ громôвъ, бо скоро грôмъ знайде металь, то збѣжить нимъ по земли и тогды вôнъ вже нешкôдливый“.

Такъ говоривъ Володко и повѣвъ селянъ на дахъ на приходствѣ. Тутъ побачили они, що на позолочуванôй головцѣ були выпаленû дѣрочки, а на даху видко було добре, якъ громовû искры перескакували по выстаючихъ цвяхахъ та нарôжныхъ цеглахъ, а вôдтакъ збѣгали пôдъ дахомъ по зелѣзнôмъ дротѣ вôдъ дзвôнка, котрымъ дзвонило ся до хаты панъ-отця, коли було потреба. Тому, що грôмъ знайшовъ собѣ таку дорогу, то не наробивъ шкоды, бо бувъ — якъ то селяне казали — студеный. Але колибъ не тû зелѣзнû проводы, то вôнъ бувъ бы певно горячій.

Вôдтакъ говоривъ Володко дальше: „Тому що церковнû вежѣ выходять на кôнчастый вершокъ, то буває, що громы въ нихъ бють, а длятого, що вже не одного бѣдного чоловѣка забивъ грôмъ, коли вôнъ дзвонивъ на вежи, то правительство заказало тому пôдчасъ тучѣ дзвонити“.

Колижь Володко побачивъ, що люде бояли ся теперь громôвъ ще бôльше якъ давнѣйше, то ставъ имъ говорити: „То нещастє, коли хто боить ся громôвъ; туча сама, то благодать милосердного Бога для краю, бо она очищує воздухъ и землю та робить еѣ уро-

взглядомъ ро̂жнй надужитя. Во̂нъ обстає такожъ за тымъ, щобы спочинку недѣльного нѣхто не парушавъ. На се каже Ольшевскій, що добра воля значить тутъ бо̂льше, якъ всяке право; можна бы ту мати прикладъ зъ жидо̂въ, хотрі сво̂й шабасъ святкують якъ найдокладнѣйше.

Крахъ жадавъ перенесеня правъ промысловыхъ комнатъ торговельныхъ на стowарищеня, по̂сля установы вѣча промысловыхъ корпорацій. — Ольшевскій противно думає, що въ комнатахъ торговельныхъ єсть досить мѣсця для интересо̂въ промыслу.

Слѣдуюче засѣдане въ понедѣлокъ.

— Золота книга —

Коли подорожуємо по краяхъ культурныхъ, бачимо густо розсѣяні мѣста а въ нихъ величаві будо̂влѣ всѣлякого рода: тамъ взносять ся высоко по надъ муроваиі домы прекрасні вежѣ церковні, ту пышає ся будо̂вля золочеными копулами, стрункими колюмнами, до котрыхъ ведуть широкі сходы зъ фронту, малюнками приукрашені передсѣнки, стро̂йні цвѣтами и т. п. Передъ будо̂влею бють фонтаны, красують ся вкусно рѣзані статуи славныхъ мужѣвъ и т. п. Мило подивити ся на се, душа радує ся мовь зачарована. Суть то музеї, театры, бібліотеки, высокі заклады науковї, въ котро̂мъ крыють ся скарбы красныхъ штукъ и высокихъ наукъ, що розвивають и ублагородняють духа людского

Мы Русины, що прямуємо нинѣ зъ другими культурными народами до свѣтла правды и науки — чому не мали бы и мы мати таку величаву будо̂влю, чому не мали бы и мы посѣдати святиню красної штуки и науки, огнище нашого свѣтла и образованя?! Будемо єѣ мати; лепты наші, зложені на жертвеннику патріотично̂мъ, здвигнуть намъ тую будо̂влю, тую святиню, нашъ рускій народный театръ на пожитокъ и славу нашу! Во̂нъ поколѣнямъ дальшимъ голосити буде працю нашу, труды наші коло нашого народного дѣла. А щобы память не загибла тыхъ, котрі датками своими причинили ся до здвигненя тои народнои святинѣ, комітетъ будовы руского народного театру постаравъ ся о „Золоту книгу“, въ котро̂й будуть записувати ся имена патріото̂въ и добродѣєвъ, що зложили найменше 1 зр. а. в. на будову руского народного театру. Книга тота буде памятникомъ для нашихъ внуко̂въ и правнуко̂въ; они вспомянуть насъ въ добрѣ за наші труды, они знайдуть въ нѣй заохоту до дальшои працѣ и трудо̂въ около добра народного.

Не наразъ Льво̂въ збудовано, — отже не за ро̂къ анѣ за два не здвигне ся наша святиня; — але она здвигне ся на певно, єсли постійно, хочь малыми датками, всѣ безъ ро̂зницѣ, складати будемо датки наші на жертвеннику во̂тчины. Книга тота покаже наявно свѣту нашихъ патріото̂въ, але она и покаже такожь наявно и тыхъ, що не причинили ся нѣчимъ до по̂днесеня нашои народнои справы, що до нинѣ сплять сномъ моральиого застою, котрыхъ нѣчо не зворушує, до котрыхъ душѣ и серця до нинѣ не продерли ся лучѣ сонця правды и науки, и котрымъ то милѣйше гро̂шь душити въ скрини або выкинути єго на смачну ѣду, напитокъ або въ иншій якій спосо̂бъ протратити, якъ єго дати на образоване, просвѣту народну, и на славу руского имени! Имена добродѣєвъ и ихъ датки будуть обнародовлювані во̂дъ часу до часу въ нашихъ рускихъ часописяхъ.

Дай Боже, щобы наша „Золота книга“ наповнила ся скоро именами нашихъ благородныхъ патріото̂въ и щобы зайшла потреба нову книгу справляти.

Комітетъ просить всѣ датки надсылати або залучеными въ посылкахъ чеками почтовыми черезъ головну касу почтову або по̂дъ адресою: комітетъ будовы руского народного театру у Львовѣ, ул. Во̂рменьска ч. 2.

Перегляд політичный.

Яко кандидато̂въ на посаду міністра во̂йны наводять вѣденьскі ґазеты на перво̂мъ мѣсци міністра краєвои обороны гр. Велзерсгаймба, на которого мѣсце прийшовъ бы, якъ кажуть, ґен. Меркль, теперѣшный заступникъ міністра во̂йны, або ґен.-поручникъ Гольдъ, шефъ секціѣ въ міністерствѣ во̂йны. Зъ инныхъ кандидато̂въ наводять ще ґен.-поручника Рудольфа Лобковича, команданта корпуса въ Пештѣ и ґен. Светеніого.

Царь має въ першихъ дняхъ серпня выѣхати на маневры по̂дъ Краснымъ Селомъ а во̂дтакъ выѣде зъ родиною до Даніѣ. — Анґлійскі часописи доносять, що въ послѣдныхъ трохъ рокахъ зьбо̂льшено армію російску на австрійской границѣ о 65 баталіоно̂въ пѣхоты, 57 шкадронъ кавалєріѣ и 23 батерій.

Борба мытова межи Нѣмеччиною а Россією вже розпочала ся. Берлиньска ґазета урядова оголосила статю, въ котро̂й представляє ся цѣла исторія переговоро̂въ торговельныхъ. Нѣмеччина жадала во̂дъ Россіѣ бо̂льшихъ уступокъ якъ для Франціѣ. Россія предложила угоду провізоричну а Нѣмеччина єѣ во̂дкинула. Въ виду того оголосила Россія тарифу для Нѣмеччины а нѣмецка рада звязкова ухвалила нову тарифу для Россіѣ по̂двысшаючу мыто о 50 процентъ для товаро̂въ россійскихъ.

Новинки.

Льво̂въ дня 29 липня.

— **Погорѣльцямъ мѣста Гусятина** удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь тысячь зр. запомоги.

— **Є. Е. п. Намѣстникъ** выѣхавъ зо̂ Львова до Буска.

— **Доповняючій выбо̂ръ** одного члена Рады повѣтовои въ Надво̂рнѣ зъ круга бо̂льшихъ посѣлостей розписано на день 29 серпня с. р.

— **П. Константинъ Лучако̂вскій,** професоръ рускои ґімназіѣ у Львовѣ, одержавъ сими днями на Университетѣ льво̂вско̂мъ степень доктора фільософіѣ.

— **Мельники** въ цѣлои Галичины зъѣхали ся дня 23 и 24 с. м. до Львова. Розумѣє ся, не всѣ зъѣхали ся, але було ихъ 120 и то або властителѣвъ або управителѣвъ млыно̂въ. Рѣшили заложити товариство мельнико̂въ для обороны своихъ интересо̂въ и повстала такожь думка заложити спеціяльну ґазету для мельнико̂въ.

— **Григорій Квѣтка-Основяненко.** Дня 20 серпня с. р. мине 50 лѣтъ во̂дъ смерти нашого писателя Квѣтки Основяненка. Могила єго на харко̂вско̂мъ холодногоро̂ско̂мъ кладовищи зруйнована, нѣхто про неи не дбає. Часопись „Харковскія Вѣдомости“ нарѣкає справедливо на тыхъ, що позабули на могилу чоловѣка такъ заслуженого для нашои украиньскои літературы и сподѣває ся, що теперь въ 50 лѣтні роковины смерти єго могилу направлять та пошанують память єго.

— **О нещасливо̂й пригодѣ**, яка стрѣтила родину властителя Плотича п. Андрѣя Цивѣньского, прийшли близші вѣсти: Въ недѣлю дня 23 с м. коло годины пятои мимо того, що хмарило ся, Цивѣньскій, єго жена, чотиры сыны, посесоръ Авліхъ зъ женою и своима чотирома дѣтьми, та ще й два паробки выѣхали великимъ човномъ на ставъ у Плотичи. Човенъ мо̂гъ выго̂дно помѣстити всѣхъ и зовсѣмъ не бувъ переповненый. Коли вже выплыли на ставъ, наразъ страшна буря перекинула човенъ и всѣ впали въ воду; друга сильна филя поставила знову човенъ такъ якъ треба. Панъ Авліхъ, котрый умѣє плывати, ратувавъ дѣти и кидавъ ихъ до човна, а въ то̂мъ єму помагали обѣ панѣ, стоячи въ во

жайною. Не журѣть ся длятого, а поставте кождый на вершку своєѣ хаты ко̂нчастый дручокъ зелѣзный на стопу высокій та пустѣть дро̂тъ во̂дъ него ажь до самои землѣ на вогке мѣсце, а громы будуть по нѣмъ зъбѣгати и не нароблять нѣякои шкоды. Лишь треба, щобы той дручокъ и той дро̂тъ були завсѣгды чисті и незаржавѣлі. Такій громозво̂дъ во̂дводить такожь и страхъ та стереже хату и село во̂дъ огню, котрый може заняти ся легко во̂дъ грому.

Такъ говоривъ учитель и поставивъ самъ на свою хату громозво̂дъ та причепивъ до него дро̂тъ (бо Гальшка бояла ся дуже громо̂въ). Мельникъ видѣвъ то вже давно въ мѣстѣ и собѣ такъ зробивъ. За ихъ примѣромъ по̂шло богато селянъ, а то не богато коштувало и бодай людей успокоювало.

Але другимъ въ ихъ дурнотѣ було то на завадѣ и они говорили: „Хибажь то не значить Бога учити, що має робити. Тажь во̂нъ може своими громами бити въ кого и въ що хоче. Будете видѣти, що ті громозводы не поможуть нѣчого, лишь ще будуть натягати тучу“.

Тогды казавъ имъ учитель: „Які вы дурні! Тучѣ, що ихъ Богъ дає, идуть такъ само понадъ тысячѣ вершко̂въ деревъ въ лѣсѣ якъ и понадъ голі долины, а єго громы роблять такъ само урожайными землю, чи бють у вершки дубо̂въ чи въ зелѣзні дручки, чи въ озера, рѣки и моря. Але Богъ давъ намъ на то розумъ, щобы мы стерегли ся во̂дъ шкоды, котру робить и найкрасша рѣчь не на своимъ мѣсци. Огонь зъ свѣтломъ и теплотою то рѣчь знаменита, але не тогды, коли хата горить. На то давъ намъ Богъ воду, щобы огонь гасити. Колижь уживаєте воды до гашеня огню, то длячогожь не хочете уживати зелѣза до зводженя громо̂въ. Нема нѣчого такого на свѣтѣ, щобы на то Богъ не давъ намъ якого способу. Але чоловѣкъ мусить єго спо̂знавати и зъ вдячностію принимати. Хтожь въ слѣпо̂мъ упорѣ не хоче брати того способу, той зневажає найбо̂льші дары Божі и длятого Богъ єго справедливо карає або тымъ, що огонь спалить єму хату, або що гро̂мъ проваліть єму голову“.

Богато вѣрило то̂й розумно̂й бесѣдѣ. Але були и такі зарозумѣлі и дурнуваті, що смѣялись въ души зъ такихъ бесѣдъ, и не хотѣли нѣякъ признати, що учитель лѣпше рѣчь розумѣє якъ они; они бачите, встыдали ся, що такі дурні и хотѣли удавати, що они дуже розумні.

Мѣсце по помершо̂мъ священику було необсаджене. Прийшовъ наконець до села новый приходникъ, панъ-отець Родевичь, чоловѣкъ ще молодый, бо мавъ ледви двацять и сѣмь лѣтъ.

„А намъ на що такого молодого?“ казали селяне. „Тажь то ще дитина! Коли правительство не має вѣры въ Бога, то нехай насъ лишить при вѣрѣ и пришле до насъ иншого не такого священика, такого що бувъ бы вже въ лѣтахъ и мавъ досвѣдъ“. Другі знову казали: Нашъ панъ-отець, пожаль ся Боже, то такожь зъ тыхъ молодыхъ. Коли во̂нъ каже проповѣдь то говорить такъ само якъ и котрый небудь зъ насъ и можна таки на правду все зрозумѣти и собѣ запамятати. То до нѣчого не придало ся. Во̂нъ видко замало вченый и нехай бы ще учивъ ся. Нема то якъ були небо̂жчикъ старенькій панъ-отець! То не такій бувъ чоловѣкъ. Якъ вамъ бувало говорить проповѣдь, то такъ красну та вчену, що нѣхто зъ насъ не зрозумѣє, хочь во̂нъ и по̂втора годины говорить. То̂й вамъ умѣвъ говорити! Бувало, якъ стане розповѣдати про пекольні муки, про покуту та вѣру, то вамъ таки всѣ грѣхи нагадає. Особливо любивъ довго говорити зимовою порою, коли на дворѣ бувъ такій морозъ, що ажь трѣщало. — Ще инші и такъ говорили: Ба, старенькій небо̂жчикъ, то вамъ разъ бувъ чоловѣкъ! Коли стане на проповѣдници або коло престола, то єсть на кого подивити ся. Геть вамъ все заступить, такій бувъ высокій та грубый. А теперѣшный що? — такій сухенькій та тоненькій якъ нитка. Старенькі панъ-отець, дай имъ Боже царство небесне, коли бувало стануть сварити, то чути ихъ далеко поза село ажь на толоку коло худобы! А люде коли бувало выйдуть зъ церкви, то имъ ще двѣ годины въ ухахъ гудить, такій бувъ у него голосъ! А теперѣшный що? Такъ вамъ говорить, якъ бы сидѣвъ у насъ въ хатѣ.

18. Ще щось про нового панъ-отця.

Але були въ селѣ люде, котрі добре змѣркували, що панъ-отець Родевичь то чоловѣкъ побожный и честный та высоко ученый,

дѣ, котра въ тôмъ мѣсци не була глубока. Весларѣ стратили голову и нѣкого не ратували. (Перша вѣстка, котру мы подали, що й парôбки потопили ся, неправдива). Всѣхъ выратовано, лише Цвѣньскій якъ упавъ въ воду, то вже не выплывъ. Мабуть човенъ перевертаючись ударивъ его такъ сильно въ голову, що на мѣсци его вбивъ. Вода выкинула его неживого на берегъ. Збѣгли ся люде зъ села та помогли перенести ся всѣмъ до двора. Цвѣньского ратували на всѣ способы, та нѣчого не вдѣяли. Минувшои середы похоронили его.

— **Недогода бабиной дѣвцѣ.** Була слота, то люде нарѣкали: Ахъ, кобы вже разъ настала погода! Настала погода, мѣщухи троха попрѣли та наликали ся пороху и вже знову нарѣкають Спека — кажуть они — дыхати годѣ, сидѣти годѣ и лежати годѣ и робити нѣчого не можна. Кобы хочь каплина дощику! — Та се лишь мѣщухи такй вередливй, оть якъ тй Львовяне, а на селѣ люде радй, що можуть свою працю позбирати зъ поля та зъ долины. А то, якъ бы не було троха спеки, то нѣхто й не тямивъ бы, що сего року було якесь лѣто.

— **Вікторія.** Судъ военный розбиравъ справу затопленя корабля Вікторіѣ и прийшовъ до пересвѣдченя, що тому нещастю бувъ виненъ самъ адміралъ Тріонъ, котрый разомъ въ кораблемъ пôшовъ на дно моря. Всѣхъ инщихъ офіцирôвъ увôльнивъ судъ вôдъ всякихъ закидôвъ.

— **Самоубійства.** Вôйтъ зъ Банилова руского, Михайло Колотило, скочивъ до керницѣ, котра находить ся на подвôрю тамошного жида Давида Тавенбавма, и заким его выдобули, утопивъ ся. Причина самоубійства доси незнана. Колотило лишивъ жѣнку и кôлькоро дѣтей. — Въ Давидестіѣ повѣсивъ ся селянинъ Стефанъ Федоракъ въ розпуки, що жѣнка, зъ котрою побравъ ся тому рôкъ, була ему невѣрна.

— **Пожаръ на виставѣ въ Шікаґо.** Дня 10 с. м. повставъ на виставѣ въ Шікаґо страшный та грôзный огонь. Въ полудневой сторовѣ выставы стояла фабрика штучного леду зъ множествомъ леду для переховуваня всякои поживы; була тамъ и штучна ховзанка (въ лѣтѣ!), каварня и реставрація. Фабрика мала плоскій дахъ, де могли люде сходити ся, а надъ дахомъ взносила ся вежа на 150 стôпъ высока. Въ тôй вежи була обсерваторія и реставрація. Черезъ цѣлу вежу переходивъ зелѣзный коминъ вôдъ машинъ паровыхъ, що въ низу фабрики працювали. Цѣлый зрубъ фабрики бувъ зъ зелѣза, але стѣны були зъ тонькихъ дощокъ, покрытыхъ ґіпсомъ. Сама вежа була зъ дерева. Отже то мабуть стѣны комина перепалили ся и повставъ огонь на самôмъ вершку вежѣ. Саме тогды було на вежѣ кôлька осôбъ, що приглядали ся гарному краєвидови. Сходы вже горѣли и тй люде не могли вже утечи. Хочь небавомъ надъѣхало 19 паровыхъ сикавокъ, то таки нѣчо не порадили, бо вежа завалила ся и цѣла фабрика згорѣла, а що гôрше, въ огни згорѣло зô сто людей.

— **Месть бугая.** Черезъ два днѣ були жиды въ Каменци подôлькôмъ у великôмъ страху — и то бугая такъ лякали ся Кôлькохъ тамошныхъ жидôвъ купило на торзѣ вôдъ якогось шляхтича здоровенного бугая, котрый мавъ пôти до рѣзницѣ и тамъ згинути пôдъ ножами жидôвскихъ рѣзникôвъ, нарокомъ до того спровадженыхъ. Цѣлу дорогу ишовъ бугай спокôйно, ажь коли прийшовъ до рѣзницѣ и побачивъ, о що йде, пôрвавъ всѣ мотузы и выбѣгъ на улицю. Можна собѣ уявити смертельну тревогу всѣхъ жидôвъ, зôбраныхъ у рѣзници, коли бугай показавъ свою силу. Въ однôй хвили розскочили ся та поховали ся по кутахъ, щобы лише не мати нѣякого спору зô страшнымъ бугаемъ Тымчасомъ бугай выбѣгши на улицю, побѣгъ просто на громаду „купцѣвъ“, котрй гладили поважно бороды и балакали о своихъ интересахъ. На нихъ пôмстивъ ся завзятый звѣръ, порозбивавъ кôлькомъ груди а кôлькомъ поломавъ ребра. Звôдси побѣгъ улицею, а все що жило, ховало ся чим скорше передъ нимъ. Переспацерувавъ ся такъ по пустôмъ мѣстѣ и выбѣгъ за мѣсто. Два днѣ волочивъ ся по поляхъ коло Каменця подôльского, ажь вкôнци зроблено на него справдешну облаву и жандармъ пострѣливъ его смертельно. Ледви живого бугая привезено зъ триюмфомъ до рѣзницѣ и тамъ урадованй жидки набили ся ще доволѣ побитого ворога и вкôнци „зробили“ ему конець.

— **Подружія межи дѣтьми,** досыть звычайнй въ Америцѣ, дають неразъ дуже богато клопоту американьскимъ судамъ. И такъ н. пр. не давно ставала тамъ передъ судомъ панѣ Анна Евальдъ, 17 лѣтна жѣнка, котра внесла скаргу до суду на свого мужа, такожь 17 лѣтного, за то, що покинувъ еѣ. Мужь не явивъ ся въ судѣ и ажь поліція мусѣла его спроваджувати Передъ судею заявивъ малолѣтный мужь, що вôнъ на то єсть мужемъ, щобы жѣнцѣ дати вôдповѣдне удержанє, але она повинна его слухати, а не матери. Судя старавъ ся погодити обоє, але то ему не вдало ся. Отже засудивъ мужа на плачене жѣнцѣ по 5 долярôвъ на удержанє

— **Шайку опришкôвъ** зловила жандармерія турецка. Та шайка була пôдъ проводомъ славного Османа Кіцы. Кіца и богато товаришѣвъ его згинули. Але люде все ще кажуть, що то не може бути, абы Кіца не живъ, бо его жадна куля не имає ся. Отже власти турецкй зарядили длятого, щобы голову того опришка выставлено въ мѣсцевости Монастирѣ на позорище.

— **Зъ жалю за матерію та зъ бѣды** позбавили себе тыми днями житя чотири сестры Абенданы у Вѣдни. Зъ нихъ наймолодша мала лѣтъ 18, а найстарша 24. Замкнули ся у своѣй хатѣ и зачадили ся ґазомъ углянымъ. Тому два мѣсяцѣ померла имъ мати и они не могли сеи страты перетерпѣти. Лишили картку, на котрôй написали: „Наша мати померла. Не можемо переболѣти сего нещастя. Гальшка, Марґарита, Марія, Кляра“.

— **Зъ любови и заздрости.** Дѣяло ся се въ однôй гарнôй мѣсцевости пôдъ Вѣднемъ. Молодый резервовый поручникъ Людвикъ Фухсъ, сынъ высокого урядника, котрый въ тôй мѣсцевости мавъ прекрасну віллю, покохавъ тому рôкъ молоденьку и гарну дѣвчину Марію Кіслінґъ. Небавомъ обоє настôлько вже пôзнали ся, що Людвикъ просивъ о руку любки а она пристала на се. Родичѣ Людвика не противили ся такожь тому, мимо того, що батько Маріѣ бувъ лише рѣзникомъ, а то звѣстно у декого єсть неразъ перепоною до подружія. Тому кôлька днѣвъ въ домѣ родичѣвъ дѣвчины було якесь свято родинне и при тôй нагодѣ мали вôдбути ся заручины и назначити речинець вѣнчаня. Пôдчасъ забавы увôйшовъ Людвикъ зъ судженою до еѣ комнаты и побачивъ на столѣ двѣ книжки, котрй она позычила въ одного знакомого, молодого и пристойного приятеля ихъ дому. Людвикови стало заздросно и зъ того начавъ ся маленькій спôръ. Се розгнѣвало троха Марію и она въ пересердю сказала, що сто разъ волить того молодця, що ѣй позычивъ книжки, нѣжь его, хочь вôнъ еѣ суджений. Тй слова довели до нещастя. Не сказавши нѣ слова, блѣдый якъ стѣна выйшовъ Людвикъ зъ хаты. Вернувъ за чверть годины и закликавъ Марію, щобы ишла зъ нимъ. Дѣвчина перечувала щось злого и не хотѣла ити. Тогды Людвикъ пôшовъ самъ до другои комнаты и тамъ наразъ стрѣливъ до себе. Збѣгли ся гостѣ, а заздрôстный суджений уже не живъ. Яке враженє зробила смерть Людвика на суджену, не треба й казати. На другій день она поѣхала до Вѣдня, замовила собѣ чорну сукню и вѣнець зъ написью: „Послѣдне щире прощанє вôдъ твоеѣ Маріѣ“. Вернувши зъ Вѣдня замкнула ся у своѣй комнатѣ, сидѣла тамъ кôлька годинъ, а вôдтакъ шнуръ на шию тай повѣсила ся. По часѣ увôйшли родичѣ до комнаты еѣ, але застали еѣ вже неживою. На бюрку лежало письмо, въ котрôмъ она прощала ся зъ цѣлою родиною.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Станъ воздуха** за минувши добы числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 28 липня до 12 год. въ полудне дня 29 с. м. середна теплота була + 27·4° Ц., найвысша + 30·5° Ц. вчера по полудни, найнизша + 18·4° Ц. въ ночи. Барометеръ опадає (764). Вѣтеръ буде полудневo-захôдный середный, середна теплота пôднесе ся до + 20·0° Ц, небо буде легко захмарене, малый дощь, впрочôмъ погода, можлива буря.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 29 липня. Въ анкетѣ промысловôй переслухано оногды 10 знатокôвъ зъ Галичины, всѣ заявили ся противъ доказу уздôбненя, лишь Саксъ за испытомъ для ученикôвъ.

Прага 29 липня. Въ наслѣдокъ хмаролому залила вода фабричне передмѣстє Лібенъ. Вода залила многй пивницѣ, партеровй помешканя и робôтнѣ та пôдмулила десятьметровый муръ такъ, що вôнъ заваливъ ся.

Лондонъ 29 липня. Анґлійске правительство обняло протекторатъ надъ Саламонскими островами.

Константинополь 29 липня. Кедивъ Аббасъ выѣхавъ вчера до Єгипту.

Мессіна 29 липня. Въ крѣпости Анґліостро наступивъ вчера выбухъ пороху, при чôмъ покалѣчило тяжко пять воякôвъ.

Парижъ 20 липня. Бьокада Сіяму розпôчне ся въ понедѣлокъ. — На Ке-дерапе выбухнувъ тутъ великій огонь въ маґазинахъ фуражовыхъ и перекинувъ ся на сусѣднй маґазины та наробивъ шкоды на 4 міліоны фр.

хочь ще молодый, що то чоловѣкъ божого духа. Ба, коли було ему лѣпше придивити ся, то здавало ся, що вôнъ не якійсь звычайный чоловѣкъ, якійсь такій, якъ колибъ таки зъ самого неба прийшовъ. Хочь дуже поважный, а все таки поговорить щиро зъ кождымъ, а такій бувъ покôрный, що за ту покору всѣ его дуже поважали. Коли бувало кому докоряє, то такимъ голосомъ повнымъ любови, що то вôнъ лишь наставляє чоловѣка на добру дорогу.

Коли вôнъ наставъ въ Золотоноши, то зайшовъ заразъ до кождого господаря до хаты и познакомивъ ся зъ всѣми. Опôсля не було дня, щобы вôнъ не зайшовъ до якого господаря. Умѣвъ бачите, такъ робити, що всѣ мали серце до него: чи дати якусь раду, чи кого потѣшити въ смутку, чи погодити посварившихъ ся, чи зухвалого опамятати и до розуму привести, вôнъ до всего готовъ. Такъ якъ колись Исусъ Христосъ, такъ и вôнъ заходивъ до бѣдныхъ або до тыхъ, що не мали въ селѣ доброи славы и звѣстнй були изъ своеи безбожности.

Коли бувало въ недѣлю выйде на проповѣдницю та говорить, то ажь дѣє ся якесь чудо, бо кождый думає, що то панъ-отець лишь ему самому говорить проповѣдь. Кождый ажь нѣбы чуе исторію свого власного серця, чуе тайну своихъ власныхъ грѣхôвъ и правдиву причину, зъ вôдки чоловѣкъ до нихъ приходить и чому вôдъ Бога вôдпадає та якимъ способомъ може и повиненъ назадъ навернути ся до свого отця небесного. Кождый, що его слухавъ, розважавъ вôдтакъ дуже надъ, тымъ бо кождый думавъ, що то була бесѣда о нѣмъ. Люде забували тогды, що панъ-отець чоловѣкъ молодый, що не має поставы та що у него голосъ слабый, бо его слова то були слова Божй, що проникали глубоко до серця и наповняли его радостію и страхомъ.

Коли панъ-отець перший разъ зайшовъ до школы, щобы подивити ся, якій тутъ ладъ, зрадувавъ ся дуже, коли побачивъ, яка тамъ була чистота, якій спокôй та якій порядокъ коло дѣтей. Коли вôдтакъ Володко а зъ нимъ и цѣла школа припали на колѣна та стали молити ся, то видъ той и его тронувъ такъ глубоко, що вôнъ припавъ на колѣна, а въ очахъ его заблысли сльозы радости. Колижь Володко скôнчивъ свою молитву, то вôнъ пôднѣсъ руки до неба и говоривъ: Отче небесный, выслухай и мою молитву и моє зôтхненє! Не выпускай зъ своеи ласки сихъ невинныхъ дѣтей ажь до кôнця ихъ вѣку, доки ажь по страданяхъ на сѣмъ свѣтѣ не покличешь ихъ до себе! А тогды о Всемилостивѣйшій, Христа ради прости и менѣ мои грѣхи, щобъ я мôгъ зъ отсими ангеликами припасти на колѣна передъ Твоимъ престоломъ и щобы мы тамъ знову всѣ зôйшли ся. И поблагослови учителя сеи молодежи, поблагослови его слово и дѣло, дай ему силу и власть ширити и дальше Твоє величаве дѣло.

(Дальше буде.)

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.

Инсераты („оповѣщеня приватнѣ“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ також для „Ґазеты Львôвскои“ принимае лишь „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона. при улици Кароля Людвика ч. 9. де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Ґ. Найдлінґеръ

Зінґера оригінальнѝ машины до шитя суть взôрцевѝ що-до конструкціѣ, нейлекшѝ до роботы, шиють дуже гарно, зъ набôльшою точностію всяку матерію и всякою ниткою; заосмотренѝ суть найдоскональшими прирядами, а неперевысшимѝ суть що-до тривкости и своєѣ здатности; тому то найрадше и найбôльше уживають тыхъ машинъ

до ужитку домашного и промыслового.

Найновѣйшій вынахôдъ Зінґера и Сп. то высокораменна т. зв.

Вібратінґъ Шутле машина до шитя

показалась, такъ якъ и всѣ дотеперѣшнѝ выробы тои фабрики, дуже практичною. Она вызначаєсь такъ само легкостію въ орудованю нею и гарнымъ выглядомъ. Оригінальна Зінґерова машина до шитя то найцѣннѣйшій прирядъ въ домашнôмъ господарствѣ.

Львôвъ ринокъ 9. 16

Філія: Черновцѣ улиця Паньска 18.

Не жартъ

анѣ обмана, але чиста свята правда

Лишь 3 злр. 50 кр.

Кишонковый годинникъ-Remontoir

въ ґваранціею, дуже добрый и докладно идучій, въ вскавôвкою на секунды, въ найлѣпшôй красно оздобнôй нікльовой копертѣ, котрый заступаε всякій иншій срѣбный и золотый годинникъ. Кождый, хто замовляє такій годинникъ, одержує въ годинникомъ

слѣдуючѝ предметы даромъ

1 прегарный ланцушокъ до годинника, 1 чудна привѣска, 1 перстень въ камѣнями, 1 пару красныхъ кульчикôвъ, 1 красный сцизорычокъ въ выклювачемъ. — **Нѣхто нехай не сумнѣваε ся**, бо повтаряю, що то не є жартъ або обмана, але чиста свята правда, и звертаю кождому грошѣ, кого-бы тѝ годинники невдоволили. Кождый проте нехай поспѣшає, акъ довго малый засôбъ выстарчить, и замовляє тотѝ знаменитѝ годинники. Посылка вôдбуває ся за послѣплатою черезъ

Apfel's Taschen-Uhren-Versendung,
Wien, Stadt, Wolfengasse 1/N. 88

5-10 зр. денно

певного заробку безъ капіталу и ризика даємо кождому хто схоче заняти ся розпродажею законно дозволеныхъ льосôвъ и державныхъ паперôвъ. Зголошеня пôдъ „Lose“ a. d. Annoncen-Exp. J. Danneberg, Wien I., Wollzeile 19. 77

Л. ЛѢТИНЬСКІЙ

Львôвъ, Коперніка 2.

ВСЯКУ ДЕСІНФЕКЦІЮ

en gros и en detail

Квасъ карболевый кристаличный и сырый

Ванно карболеве

Гасотъ-сѣрнистый вітріоль

поручає дуже дешево

Леопольдъ Лѣтиньскій

у Львовѣ, Коперніка 2. 80

Вельоципеды для хлопцѣвъ

вôдъ 10 до 28 зр.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ

спроваджаю тôлько новыми ваґонами и лише зъ найлѣпшихъ фабрикъ христіяньскихъ. Цѣна вôдъ 27 до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно.

Іосифъ Иваницкій

механикъ 85

Головный складъ:

Львôвъ, Готель Жоржа.

Філія: Краковъ, Ринокъ Ч. 25.

С. Спітцеръ у Вѣдни

поручає

Товары камѣннѝ и шамотовѝ.

Плыты бѣлѝ и кольоровѝ. — Насады коминковѝ.
Комплетнѝ уряджеіня для стаєнъ и оборъ.

На жадане высылаємо катальоґи

застунники для **Галичины и Буковины**

Гамель и Файґель

у ЛЬВОВѢ, улиця Коперніка число 21.

С. Кельсенъ у Вѣдни

поручає

Кльосеты зъ переплывомъ воды и безъ того. — Руры клосетовѝ. — Каналовѝ насады зъ патентовымъ замкненємъ.—Збôрники на воду.— Комплетнѝ уряджеіня купелевѝ. — Вентіляторы. — Приборы до водотягôвъ, якъ также руры ляннѝ и кованѝ. — Помпы, фонтаны и и всякѝ арматуры.

Заступники дла ГАЛИЧИНЫ и БУКОВИНЫ

Львôвъ ГАМЕЛЬ и ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане высылає ся катальоґи.

Зъ друкарнѣ В. Ловиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.